

**ПРИЛОГ 5.2 КЊИГА ПРЕДМЕТА
ТАБЕЛА 5.2 СПЕЦИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА
ССС ТУРИЗАМ**

М1 – МЕНАЏМЕНТ ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ

Ред. бр.	Шифра	Назив	Модул	О/И	С	П	В	(ДОН)	ЕСПБ
ПРВИ СЕМЕСТАР									
1	51731	Менаџмент туристичке дестинације	Модул1	О	1	3	3	0	7
2	51733	Менаџмент људских ресурса	Модул1	О	1	3	3	0	6
3	51734	Маркетинг менаџмент туристичке дестинације	Модул1	О	1	3	3	0	6
4	И1	Изборни предмет 1 (од 2 бира се 1)	Модул1	И	1	3	3	0	6
	51737	Типологија туристичких дестинација	Модул1		1				
	51738	Интегрисани менаџмент систем у туризму	Модул1		1				
ДРУГИ СЕМЕСТАР									
5	51841	Савремени облици туризма	ЗАЈ	О	2	3	3	0	7
6	51842	Финансијски менаџмент	Модул1	О	2	3	3	0	6
7	51844	Методологија израде специјалистичког рада	ЗАЈ	О	2	2	2	0	6
8	И3	Изборни предмет 3 (од 2 бира се 1)	Модул1	И	2	3	3	0	6
	51845	Менаџмент комплементарних делатности у туризму	Модул1		2				
	51846	Пословни енглески у туризму	Модул1		2				
9	51851	Стручна пракса	ЗАЈ	О	2				2
10	51852	Специјалистички рад	ЗАЈ	О	2				8

М2 – ЕКОТУРИЗАМ

Ред. бр.	Шифра	Назив	Модул	О/И	С	П	В	(ДОН)	ЕСПБ
ПРВИ СЕМЕСТАР									
1	51732	Екотуризам	Модул2	О	1	3	3	0	7
2	51735	Интегрисани менаџмент систем у туризму	Модул2	О	1	3	3	0	6
3	51736	Управљање пројектима	Модул2	О	1	3	3	0	6
4	И2	Изборни предмет 2 (од 4 бира се 1)	Модул2	И	1	3	3	0	6
	51739	Управљање ризиком и методе процене ризика	Модул2		1				
	51740	Типологија туристичких дестинација	Модул2		1				
	51741	Маркетинг менаџмент туристичке дестинације	Модул2		1				
	51742	Менаџмент људских ресурса	Модул2		1				
ДРУГИ СЕМЕСТАР									
5	51841	Савремени облици туризма	ЗАЈ	О	2	3	3	0	7
6	51843	Метод анализе загађујућих материја	Модул2	О	2	2	2	0	6
7	51844	Методологија израде специјалистичког рада	ЗАЈ	О	2	2	2	0	6
8	И4	Изборни предмет 4 (од 4 бира се 1)	Модул2	И	2	3	3	0	6
	51847	Менаџмент комплементарних делатности у туризму	Модул2		2				
	51848	Финансијски менаџмент	Модул2		2				
	51849	Обновљиви извори енергије	Модул2		2				
	51850	Опасне материје и отпад	Модул2		2				
9	51851	Стручна пракса	ЗАЈ	О	2				2
10	51852	Специјалистички рад	ЗАЈ	О	2				8

Табела 5.2 Спецификација предмета: Менаџмент туристичке дестинације

[назад](#)

Студијски програм:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета: 1	Менаџмент туристичке дестинације		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Вујовић М. Славољуб		
Статус предмета:	Обавезан		
Број ЕСПБ:	7		
Услов:	Нема		
<p>Циљ предмета: Циљ предмета је стицање специјализованих стручних знања, вештина и компетенција за рад и примену метода, модела и поступака менаџмента туристичком дестинацијом као функционалној целини на којој се одвија туристичка делатност. Суштински циљ предмета је на који начин планирати, организовати и контролисати бројне менаџмент активности које се одвијају на туристичкој дестинацији са посебним освртом на утврђивање одговарајуће стратегије и политике развоја које треба да допринесу остваривању дефинисаних циљева туристичке дестинације. Аналогно томе, задаци предмета су да се сагледају сложеност менаџмента туристичком дестинацијом, различити интереси и улога туристичких предузећа, дестинацијске туристичке организације, органа власти и различитих група и појединаца, и дефинишу питања обликовања и избора стратегија, организованости, контроле, и друге активности на нивоу туристичке дестинације.</p>			
<p>Исход предмета: Успешно савладавање предмета омогућује студентима одређена стручна знања, вештине и компетенције за успешан рад у менаџменту туристичком дестинацијом. Стечене опште и предметно специфичне способности омогућују им да се укључе у процес планирања, организовања, креирања и контроле менаџмент активности на туристичкој дестинацији.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава: Туристичка дестинација као тржишно валоризована целина и подсистем туристичког и економског система. Анализа ресурса и окружења (ситуациона анализа). Формирање мисије, циљева и смерница за ефикасан менаџмент туристичке дестинације. Формулисање глобалних стратегија, стратегијско планирање. Управљање маркетинг миксом туристичке дестинације. Организованост и управљачки системи подршке, органи и организације на локалном и националном нивоу. Контрола активности. Одрживи развој туристичке дестинације у Златиборском округу.</p> <p>Практична настава: Практична настава и део вежби се обавља у туристичким организацијама општина и регионалној туристичкој организацији, органима локалне самоуправе, туристичким агенцијама, хотелским предузећима, и другим субјектима туристичке понуде на туристичкој дестинацији. Стручна пракса се дефинише посебниом програмом.</p>			
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Штетић, С., Шимичевић, Д., (2009), Менаџмент туристичке дестинације, Српско географско друштво, Београд 2. Вујовић, С., (2012), Дестинацијски концепт развоја туризма, Институт за економику пољопривреде, Београд 3. Вујовић, С., (2008), Материјална основа туризма, Институт за економику пољопривреде, Београд 4. Магаш, Д.: (2009) Менаџмент туристичке организације и дестинације, "Адамић", Ријека <p>Додатна литература: Ritschie, B., Crouch, G. (2003): The Competitive Destination, CABI Publishing, Wallingford</p>			
Број часова активне наставе: 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	ДОН: Студијски истраживачки рад:	
<p>Методe извођења наставе: Предавања, презентације, индивидуални и групни рад у изради пројеката, решавање задатака и случајева из праксе, дискусије, симулационе игре, тестови провере знања, коришћење интернета,</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 50	Завршни испит	Поена: 50
активност у току предавања	10	-	-
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20	-	-
семинар-и	10	-	-

Табела 5.2 Спецификација предмета: Менаџмент људских ресурса

[назад](#)

Студијски програми:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета: 2	Менаџмент људских ресурса		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Танасковић Р. Зорица;		
Статус предмета:	Обавезан		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	Нема		
Циљ предмета:	<p>Циљ предмета је да се студенти упознају са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - појмовима људских ресурса и менаџментом људских ресурса-МЉР. - са импликацијама МЉР као серија одлука на односе између запосленог и послодавца - са утицајем МЉР на факторе ефикасности туристичких пословних система. <p>Посебни циљ је да студенти овладају способностима учења, мењања и иновирања знања везаних за креативни карактер људских ресурса.</p>		
Исход предмета:	Оспособљавање студената за проблематику менаџмента људским ресурсима.		
Садржај предмета	<p>Теоријска настава</p> <p>Менаџмент и људски ресурси. Модел управљања људским ресурсима. Планирање људских ресурса. Регрутовање кандидата. Селекција кандидата. Обучавање и перманентно образовање. Организовање послова обуке запослених. Оцењивање перформанси запослених. Избор оцењивача. Развој запослених. Развој и управљање каријером. Индивидуално управљање каријером. Систем зарада. Појам и дефинисања система зарада. Елементи плате. Награђивање менаџера. Људски ресурси у савременом менаџменту. Мотивација достигнућа, мотивисање испостављених циљева, мотивациона теорија сопствене успешности. Мотивациона теорија очекивања. Мотивација одржавањем организационе структуре. Три нивоа организацијског интегрисања организацијске улоге и културе. Тимски рад. Избор чланова. Лидер тима и обука менаџера. Радни односи и колективно преговарње. Конфликти код преговарања. Синдикално организовање запослених. Типови штрајка. Напуштање организације. Пензионисање. Интелектуални капитал</p>		
Практична настава(пројектни задаци, домаћи задаци)	<p>Израда семинарског рада. Одбрана семинарског рада по групама. Колоквијум</p>		
Литература:	<p>1. Мартиновић М. Танасковић З., Менаџмент људских ресурса, ВПТШ, Ужице, 2014. 2. Богићевић Б., Менаџмент људских ресурса, Економски факултет, Београд, 2006</p>		
Број часова активне наставе: 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе	<p>Графоскоп. 1. Усмено излагање(монолошки), 2. Разговор (дијалогски), 3. Рад на тексту, 4. Примери из праксе, проспекти, упутства и други показни материјали, 5. Лабораторијски рад</p>		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 50	Завршни испит	Поена: 50
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	10	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета: **Управљање пројектима**[назад](#)

Студијски програм: Туризам			
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије - други ниво			
Назив предмета: Управљање пројектима			
Наставник (презиме, средње слово, име): Ђуричић Р. Милутин			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Оспособити кандидате да разумеју појам пројекта и пројектног приступа, те да знају да осмисле-дизајнирају, организују, реализују и доврше пројекат. Такође, научити их да раде тимски и да користе рачунарску технологију, као подршку успешної реализацији пројектата.			
Исход предмета: Кандидат ће бити оспособљен да схвати улогу пројектног приступа у реализацији развојних активности предузећа, као и методе како унапредити тимски рад и управљање пројектима уз примену информационаих технологија.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Појам пројекта, фазе пројектног циклуса, визија пројекта и постављање јасних пројектних циљева. Тимски рад и реализовање пројекта. Пројектна документација. Планирање пројекта за реализацију. Примена плана-реализација пројекта. Довршавање пројекта. Систем менаџмента квалитета пројекта. Организација за менаџмент пројектима. Рачунаром подржано управљање пројектима. Вежбе: Припрема пројектне документације за управљање пројектима. Анализа студија случајева везаних за управљање пројектима. Семинарски рад: Студенти раде заједнички – тимски пројектни рад по правилима пројектног менаџмента на одређену тему.			
Литература: Уџбеник; 1. М.Р.Ђ. , Б. Р., Ђ., М.М., <i>Савремени пројектни менаџмент</i> , ФПИМ, Београд, 2013. Помоћна литература; П. Јовановић, <i>Управљање пројектима</i> , ФОН. Београд, 2006. документација из предузећа, Интернет, лична или искуства других из праксе.			
Број часова активне наставе	90	Теоријска настава : 3x15=45	Практична настава: 3x15=45
Методe извођења наставе: 1.Усмено излагање (монолошки), 2. Разговор (дијалoшки), 3. Рад на тексту, 4. Примери из праксе, проспекти, упуства и други показни материјали, 5. Округли сто			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	
Практична настава-вежбе	10	Усмени испит	30
Колоквијум-и	40		
Семинар-и	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета: **Маркетинг менаџмент туристичке дестинације**[назад](#)

Студијски програм/студијски програми:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета:	Маркетинг менаџмент туристичке дестинације		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Сагић М. Зорица;		
Статус предмета:	Обавезан		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета: Усвајање знања и вештина у области пружања туристичких услуга и развоја туристичких организација, креирања модела менаџмента и упознавања специфичности у остваривању активности у области туристичке делатности.			
Исход предмета : Овладавање научним, стручним знањима и вештинама неопходним за креативну примену комерцијалног менаџмента у области туризма, као и сврсисходно управљање процесима организације и реализације конкретних туристичких пројеката.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Појам.значај и начела менаџмента; Менаџмент и менаџери; развој управљачке мисли; Савремени концепти управљања; Основи стратегијског менаџмента; Концепти, методе и технике стратегијског менаџмента; Стратегијске опције и активности у функцији; Стратегијски менаџмент и стратегијско планирање; Планирање у функцији менаџмента; Односи стратегијског планирања, маркетинга и теорије фирме; Доношење менаџерских одлука; Утврђивање послова које треба обављати у предузећу; Вођење; Мотивација; Комуникација; Управљање групама; Менаџерски нивои и контрола			
<i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад			
Презентирање и анализа конкретних примера менаџмент пројеката из праксе домаћих и страних туристичких организација. Дискусија – интерактивно учешће у виду примера и решавање задатака. Симулација ситуација из пословне праксе и презентација решења.			
Литература : Основна – уџбеник : Черовић С., 2003., Менаџмент у туризму, Нови Сад, Природно-математички факултет.			
Допунска литература: Монографија : Ђуричић Р., Ђуричић З. и Ђуричић М., 2010., Интегрисани маркетинг менаџмент систем у здравственом туризму, Ужице. Сагић З., 2013. “Менаџмент у туризму“, Београд, Научна КМД, 2013.			
Број часова активне наставе: 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: ex cathedra; case study; дискусија одабраних тема; индивидуалне и групне презентације; симулације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 50	Завршни испит	Поена: 50
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	30	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Табела 5.2 Спецификација предмета: Типологија туристичких дестинација [назад](#)

Студијски програм:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета:	Типологија туристичких дестинација		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Ћировић М. Ивана;		
Статус предмета:	изборни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ вештина везаних за проблематику планирања, пројектовања, грађења, реконструкције и одржавања простора и објеката на туристичкој дестинацији.			
Исход предмета			
Савладавањем предмета кандидати ће бити упознати са комплексношћу и специфичношћу туристичке изградње, познаваће методологију планирања и пројектовања туристичких објеката и биће оспособљени за читање и разумевање пројектне документације			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Архитектура слободног времена, историјски преглед; Од просторног плана до извођачког пројекта; Методологија просторне валоризације туристичких привлачности; Аутохтони атрактивни туристички производ – императив савремене туристичке понуде; Типологија туристичких агломерација у контексту просторних и историјских карактеристика туристичке дестинације; Типологија зграда за смештај и боравак (хотели, мотели, хостели, кампови, ресторани, одморишта...); Основни урбанистичко-архитектонски склопови угоститељских објеката, њихове морфолошко-структуралне манифестације у простору; Основни начели пројектовања угоститељских објеката; Нормативи, стандарди и правилници о угоститељским објектима (Правилник о разврставању, минималним условима и категоризацији угоститељских објеката); Туризам у урбаном и руралном окружењу; Наутичко туризам и прихватни објекти - марине; Савремени облици туризма; Ревитализација градитељског наслеђа; Експлоатација и одржавање објеката и простора; Одрживи развој као будућност туристичког развоја			
Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад			
Израда семинарског рада на задату тему према задатом моделу (увод, историјски контекст, анализа постојећег стања, валоризација са становишта теорије архитектуре, функција, конструкција, обликовање; референтни примери из интернационалног искуства и домаће праксе, закључак, литература)			
Литература			
1. Neufert, E. (1978). Архитектонско пројектовање, Неимар, Београд			
2. Moore, C., Allen, G., Lyndon, D. (1974/2000). The Place of Houses, University of California Press, Berkley			
3. Pevsner, N. (1976). A History of Building Types, Thames and Hudson			
4. Head, L. (2000). Cultural landscapes and environmental change: key issues in environ. change. Arn. Lon			
5. O’Riordan, T. ed (2001). Globalism, localism and identity. Earthscan, London			
6. Dabić, D., Marić, I., Pucar, M.: Projekt rekonstrukcije porodičnih zgrada za seoski turizam na Staroj planini, Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije, Beograd			
7. Марић, И. Традиционално градитељство Поморавља и савремена архитектура, Институт за архитектуру и урбанизам србије			
8. Chris, A. (2000). Architecture and Identity: responses to cultural and technological change, Architectural Press, Oxford			
Часописи: Architectural design, Domus, The Architectural Review			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: монолошко - дијалoшка комбинована са методом семинарских радова, кроз фронтални, групни и индивидуални облик рада			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 60	Завршни испит	Поена: 40
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијум-и	10	
семинар-и	30		

Табела 5.2 Спецификација предмета: Пословни Енглески језик у туризму

[назад](#)

Студијски програм:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета:	Пословни енглески језик у туризму		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Маринковић М. Ивана		
Статус предмета:	Изборни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
<p>Циљ предмета Стицање ширих језичких знања и неговање свих језичких вештина, обједињавање лексичке и граматичке грађе уз усвајање стручне терминологије и синтаксичких особености језика струке кроз текстове из области екотуризма и одрживог туризма. Оспособљавање студената за усмену и писану комуникацију о темама из наведених области. Оспособљавање студената да се користе речником у истраживању стручних садржаја и коришћењу стручне литературе.</p>			
<p>Исход предмета Активна и граматички исправна употреба језика струке у свакодневним и специфичним ситуацијама, примена језичких знања у изради пројеката из области туризма који неће нарушити природне вредности заштићених подручја и успешно коришћење стручне литературе на енглеском језику.</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> The History and Development of Tourism, The Organization and Structure of Tourism, Guiding, Promotion and Marketing in Tourism, Developments in Tourism. Tourism and the Climate Crisis, How Tourism Affects the Environment, The Development of Eco-tourism, How to Make Tourism Sustainable, Sustainable Tourism, A Sustainable Future. Развијање способности дефинисања стручних појмова путем синонимије и описа (ecotourism, endemism, stakeholders, sustainable development, ecosystem, conservation enterprises, biodiversity, biocentric, environmental impact assessment (EIA), visitor impact management (VIM), etc).</p> <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Увежбавање употребе стручне терминологије кроз читање стручних текстова са разумевањем и превођење. Израда семинарских радова на тему очувања природног и културног наслеђа туристичких дестинација широм света и промовисање принципа развоја одрживог туризма.</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Keith Harding: Going International – English for Tourism, Oxford University Press, 2005 2. Ljiljana Jovkovic: English for Tourism, Beograd, 2002. 3. Weaver, D.: Sustainable Tourism. Butterworth-Heinmann, 2007 4. Raymond Murphy: English Grammar in Use, Cambridge University Press, 2003 5. Solway, A.: How can we save our world? Sustainable tourism. London: Franklin Watts, 2009 			
Број часова активне наставе: 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
<p>Методе извођења наставе: монолошка, дијалошка, комбинована, аудио-визуелне презентације.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 50	Завршни испит	Поена: 50
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити. У табели су наведене само неке опције.			

Табела 5.2 Спецификација предмета: Савремени облици туризма

[назад](#)

Студијски програм/студијски програми :		Туризам	
Врста и ниво студија:		Специјалистичке струковне студије, други ниво	
Назив предмета:		Савремени облици туризма	
Наставник (Презиме, средње слово, име):		Новаковић-Костић П. Радмила;	
Статус предмета:		Обавезан	
Број ЕСПБ:		7	
Услов:		нема	
Циљ предмета: Упознавање са савременим облицима туристичких кретања и врстама туризма, дестинацијама селективног туризма и носиоцима тог развоја на дестинацији/кластеру у Србији, препознавање тржишта селективног туризма			
Исход предмета: Овладавање научним и стручним знањима о савременим туристичким кретањима и облицима туризма, стицање вештина неопходних за креативно формирање туристичких производа селективног туризма на дестинацији/кластеру посебних облика туризма у Србији који ће привући пажњу иностраних туриста и опште познавање тржишта селективног туризма			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
<ul style="list-style-type: none"> - Опште особине туристичких кретања, врсте и облици савременог туризма; - Тржиште селективног туризма; Производи селективног туризма; - Дестинације и кластери селективног туризма; Носиоци развоја селективног туризма у Србији; - Посебни облици туризма - спортско-рекреативни туризам; излетничко-екскурзини туризам; културни туризам; манифестациони туризам; сеоски туризам; рурални туризам, одрживи туризам, екотуризам; планински и језерски туризам; здравствени туризам, спа и велнес; научички туризам; ловни и риболовни туризам, авантуристички туризам; туризам посебних интереса; транзитни туризам; пословни туризам; конгресни туризам; туризам великих градова; религијски (поклонички) туризам; туринг (кружна путовања) туризам; секс туризам; морбидни (мрачни) туризам; волонтерски туризам, свемирски туризам 			
Практична настава:			
Вежбе се изводе кроз израду семинарских радова и презентација туристичких места селективног туризма, уз могућност обиласка терена са истраживачким радом			
Литература :			
Обавезна:			
Снежана Штетић, "Посебни облици туризма", Београд, 2003.			
Ева Храбовски-Томић, "Селективни облици туризма", С. Каменица, 2008			
Р. Новаковић-Костић "Савремени видови туризма", скрипта			
Допунска: интернет сајтови туристичких земаља у свету и Европи, Светске туристичке организације			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Обилазак туристичких локалитета	
Методе извођења наставе : ex cathedra; case study; дискусија одабраних тема; индивидуалне и групне презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	Усмени испит	50
Колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета: Финансијски менаџмент

[назад](#)

Студијски програми:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета:	Финансијски менаџмент		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Ђуричић М. Биљана		
Статус предмета:	Обавезни, Изборни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета: Пренети студентима знања неопходна за управљање пословним финансијама на нивоу предузећа, квалитетно креирање и руковођење финансијским средствима које за резултат има повећање профитабилности.			
Исход предмета: Кандидат ће бити оспособљен да схвати улогу пословних функција предузећа као најзначајнију функцију и начин управљања пословним финансијама, као и методе како унапредити управљање финансијама уз примену информационих технологија.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Појам финансијских средстава. Сопствени извори финансијских средстава (дугорочни и краткорочни). Позајмљени извори финансијских средстава (дугорочни и краткорочни).Анализа појединих извора средстава.. Финансијско планирање. Плански биланс успеха и стања. Оцена финансијског положаја у утврђивање планираног профита. Оцена могућности остварења планираног профита. Пословни ризик и пословни леверидж. План новчаних токова. Финансијска анализа и оцена стања финансијске ситуације у предузећу на основу показатеља добијених анализом. Практична примена рацио бројева.Извештаји о токовима готовине и нето обртних средстава. Управљање нето обртним средствима. Управљање готовином. Управљање купцима. Управљање залихама. Управљање инвестицијама. Финансијска анализа успешности управљања укупним финансијским средствима. Вежбе: Израда планираног биланса стања и биланса успеха. Израда и анализа реалног биланса стања и биланса успеха.Финансијска анализа биланса стања и биланса успеха и израчунавање рацио бројева. Анализа и закључивање на основу добијених рацио бројева.Предлагање мера на основу добијених рацио бројева.Израда извештаја о токовима финансијских средстава. Семинарски рад: Теме за семинарске радове (дефинисање, консултације, преглед и одбрана). Колоквијум: Анализа финансијских показатеља			
Литература: 1.Прф.др Петар Бојовић, Пословне финансије, Аутор и „Чигоја“, Београд, 2006. 2.Проф.др Јован Родић и Проф.др Милован Филиповић, Пословне финансије, Асимех доо Београд 2006. 3.Д:Красуља, М.Иванишевић, Пословне финансије, Економски факултет,Београд 2002. Студенти се охрабрују да користе и друге изворе знања: друге књиге, чланке у домаћим часописима који се могу наћи у Библиотеци ВПТС Ужице (часописи: Пословна политика, Економика предузећа итд) и страним часописима, документацију из предузећа, Интернет, лична или искуства других из праксе.			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: 1.Усмено излагање (монологски), 2. Разговор (дијалогски), 3. Рад на тексту, 4. Примери из праксе, проспекти, упуства и други показни материјали, 5. Округли сто			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена:50	Завршни испит	Поена: 50
Активност у току предавања	10	Писмени испит	30
Практична настава	10	Усмени испит	20
Колоквијум-и	20		
Семинар-и	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета: **Менаџмент комплементарних делатности у туризму** [назад](#)

Студијски програм/студијски програми :		Туризам	
Врста и ниво студија:		Специјалистичке струковне студије, други ниво	
Назив предмета:		Менаџмент комплементарних делатности у туризму	
Наставник (Презиме, средње слово, име):		Новаковић-Костић П. Радмила;	
Статус предмета:		Изборни	
Број ЕСПБ:		6	
Услов:		нема	
Циљ предмета: Упознавање са комплементарним делатностима у туризму, организацијом и менаџментом основних услуга у туризму (саобраћајних, трговинских, занатско-услужних), спортских и културних услуга у туризму, менаџментом догађаја			
Исход предмета: Овладавање научним и стручним знањима и вештинама у организацији и менаџменту комплементарних услуга у туризму, као и оспособљавање за самосталан креативан рад, вођење предузећа у туристичкој делатности			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Менаџмент основних услуга у туризму; 1. менаџмент у вођењу малих предузећа – агенција (путничких, саобраћајних, трговинских, занатских, консалтинг у туризму); мањих смештајних објеката (породични пансиони, кампови, мотели, етно села, салаши...) и угоститељских објеката (кафићи, пицерије, кетеринг...), 2. менаџмент у вођењу других услужних предузећа комплементарних туризму (уметничке и занатске радионице, прерада и паковање производа у "сувенире"), 3. програмирање, креирање, промоција и пласман услуга у рецептивном сеоском, винском, културном, спортском, еко и етно туризму, 4. вођење делова процеса менаџмента већих предузећа, у дестинацијским местима, организацијама, асоцијацијама, кластерима итд .			
Менаџмент спортских услуга у туризму; 1. планирање и програмирање активности слободног времена туриста у туристичким објектима – хотелима, камповима, етно-селу, салашу, итд, 2. планирање и програмирање активности слободног времена у природном окружењу – на обали реке или језера, у планинским просторима, националним парковима, на бициклистичким и наутичким коридорима, управљање и организација послова у агенцијама или тржишним субјектима тог типа.			
Менаџмент културних услуга у туризму: 1. планирање, програмирање и пружање услуга из области културе, забаве, догађаја, прослава, перформанса у туристичким објектима и на туристичким дестинацијама, 2. програмирање, контрола и управљање процесима менаџмента мањих догађаја у туризму и у месту становања, управљање сопственим малим предузећем које ће пружати услуге у култури, забави, event организација и сл.			
Менаџмент догађаја у туризму: 1. планирање садржаја догађаја (конгреси, семинари, скупови, изложбе, сајмови, фестивали, такмичења, туристичке манифестације), 2. управљање припремом и развојем догађаја, финансирањем и буџетом догађаја, спонзорима, тимом за организацију припрема и спровођење догађаја, 2. управљање стејкхолдерима ("домаћин" организације са учесницима и извођачима програма, тимом запослених сарадника и волонтерима, привлачење спонзора и медија, учесника и посетиоца) у реализацији догађаја, финансијама и буџету догађаја, правној регулативи, 3. управљање маркетингом догађаја и маркетинг миксом, 4. контрола догађаја (елементи и методи контроле догађаја), 5. утицаји догађаја (социо-културни, политички, економски, на природно окружење).			
Практична настава:			
<i>Вежбе се изводе кроз израду семинарских радова и презентација о комплементарним услугама у туризму, уз могућност обиласка терена са истраживачким радом или учешћа у организацији услуга</i>			
Литература :			
Обавезна:			
Јовичић. Д : Менаџмент туристичке дестинације, Београд 2002			
Максин.М; Пуцар М.; Кораћ М.; Милијић С.: Менаџмент природних и културних ресурса у туризму, Београд 2009			
Допунска: интернет сајтови туристичких земаља у свету и Европи, Светске туристичке организације			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Обилазак туристичких локалитета	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе : ex cathedra; case study; дискусија одабраних тема; индивидуалне и групне презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	Усмени испит	50
Колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета: **Интегрисани менаџмент систем у туризму**[назад](#)

Студијски програм:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво		
Назив предмета:	Интегрисани менаџмент систем у туризму		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Милутин Р. Ђуричић;		
Статус предмета:	Изборни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета:	Оспособити кандидате да разумеју појам интегрисаног менаџмент система-ИМС у туристичкој привреди, као и да знају да осмисле-дизајнирају, организују, реализују и доврше пројекат имплементације ИМС у туристичкој дестинацији и туристичким пословним системима.		
Исход предмета:	Кандидат ће бити оспособљен да схвати улогу интегрисаног менаџмент система за опстанак туристичких пословних система, а и у реализацији развојних активности туристичких дестинација.		
Садржај предмета:	<p>Теоријска настава: Појам ИМС. Компоненте ИМС на туристичкој дестинацији. Систем менаџмента квалитетом сагласно стандарду СРБ ИСО 9001: 2008. Систем еколошког менаџмента ИСО 14001: 2004. Систем менаџмента безбедности хране ИСО 22001:2005 (укључујући ХАССП). Систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду (ОХСАС-ИСО 18001). Систем менаџмента безбедности информација (ИСО 270001: 2005), Систем друштвено одговорног понашања организација у туризму. Остале компоненте менаџмент система туристичке дестинације.</p> <p>Вежбе: Анализа студија случајева везаних за поједине компоненте ИМС-а .</p> <p>Семинарски рад: Студенти раде семинарски рад по правилима писања стручног рада на одређену тему.</p>		
Литература:	<p>Уџбеник; 1.Милутин Р. Ђуричић, и др., Савремени интегрисани менаџмент систем, ИР-МИР, Ужице, 2011, Стандарди: ИСО 9001, ИСО 14001, ИСО 18000, ИСО 22000</p> <p>Помоћна литература; М. Ђуричић, Менаџмент квалитетом, ИЦИМ плус, Крушевац, 2008, -документација из предузећа, Интернет, лична или искуства других из праксе.</p>		
Број часова активне наставе : 90	Теоријска настава : 45	Практична настава: 45	
Методe извођења наставе: 1.Усмено излагање (монолошки), 2. Разговор (дијалогски), 3. Рад на тексту, 4. Примери из праксе, проспекти, упуства и други показни материјали,			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 70	Завршни испит	Поена: 30
Активност у току предавања	10	Писмени испит	
Практична настава-вежбе	10	Усмени испит	30
Колоквијум-и	40		
Семинар-и	10		

[назад](#)

Табела 5.2 Спецификација предмета: Методологија израде специјалистичког рада			
Студијски програм:	Туризам		
Врста и ниво студија:	Специјалистичке струковне студије, други ниво студија		
Назив предмета:	Методологија израде специјалистичког рада		
Наставник (Презиме, средње слово, име):	Ђурчић Р. Милутин и Петровић М. Слободан;		
Статус предмета:	Обавезни, Изборни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета: Оспособљавање студента за истраживачки, развојни и стручни рад, као и комуникацију у научно-стручном окружењу и пројектном тиму. Оспособљавање студента да теоријски заснива и интерпретира истраживања и стручни рад.			
Исход предмета: Оспособљеност студента да уме да сагледа проблем, планира и организује реализацију истраживања, пројеката и стручних радова користећи научна сазнања, резултате емпиријских истраживања информационе системе, литературних извора, користећи најновија достигнућа науке и ИКТ технологија. Он уме да функционално анализира стручне и истраживачке пројекте користећи ИКТ технологије, доноси научне логички конзистентне закључке из података, пише критичке прегледе релевантне литературе, планира истраживања, припрема нацрт истраживања, примењује експерименталне процедуре, разуме статистичку анализу и примену ИТ у анализи (статистичко тестирање хипотеза, трендови и екстраполација, корелација и регресија, ПАРЕТО дијаграм и др.), бира одговарајуће технике прикупљања података, припрема писане концизне истраживачке чланке и извештаје, приказује и дискутује резултате истраживања, придржава се етичких оквира истраживања у својој области и све то користећи ИТ.			
Садржај предмета Теоријска настава: Увод у методе истраживања и науку. Истраживачке теме у области специјалистичког рада. Основе научног истраживања, етички оквири и филозофски аспекти. Извори научних информација. Библиографске базе података: информациони системи, претраживачки, поуздани научни извори. Преглед литературе. Фише. Општа методологија истраживања и фазе истраживања: Планирање истраживања. Избор квантитативних и квалитативних метода. Организација научног истраживања. Емпиријска истраживања. Дискусија резултата и писање извештаја. Критеријуми за евалуацију научног чланка. Цитирање. Ауторство. Интелектуална права. Презентовање и конференције, радионице. Тимски рад у науци. Управљање истраживачким тимом. Комуникација у тиму. Практична настава: Прикупљање релевантних публикација за специјалистички рад, претраживање и селекција. Израда плана истраживања. Развој чланка. Вештине рада у тиму. Вештине комуницирања у стручном окружењу. Развој и образлагање пројекта.			
Литература: Основна: 1. М.Р.Ђ, С.П., и др., . <i>Методологија израде научних и стручних радова-уџбеник</i> , Висока пословно техничка школа струковних студија Ужице и „ИР-МИР“, ISBN 978-86-83869-16-9, COBISS.SR-ID 191913228, Ужице, 2012, Помоћна: 1. Шолаја, В. <i>Метод научноистраживачког рада</i> , Маш. Фак. Београд, 1990. 2. Шамић М., <i>Како настаје научно дело</i> , Свјетлост Сарајево, 1987. 3. Vargas-Quesada, В., Моуа-Анегон, F. <i>Visualizing the Structure of Science</i> , 2007. 4. Кундачина, М., Банђур, В. <i>Академско писање</i> , Ужице: Учитељски факултет 2009. 5. Nentwich, М. <i>Cyberscience: Research in the Age of Internet</i> , Austrian Academy of Science , 2004. 6. Шушњић, Ђ. <i>Методологија-критика науке</i> , Београд: Чигоја штампа, 2007.			
Број часова активне наставе: 60			
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: 0	Остали часови 0
Методе извођења наставе: Аудиторна предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена: 70	Завршни испит	Поена: 30
активност у току предавања и	10	писмени испит	
Вежбе и семинарски радови	20	усмени испит	30
Колоквијуми	40		

Табела 5.2 Спецификација предмета: **Методe анализе загађујућих материја**[назад](#)

<i>Студијски програм:</i> Туризам			
<i>Назив предмета:</i> МЕТОДЕ АНАЛИЗЕ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА			
<i>Наставник:</i> Снежана Аксентијевић			
<i>Статус предмета:</i> Обавезни			
<i>Број ЕСПБ:</i> 6			
<i>Услов:</i> нема			
<i>Циљ предмета:</i> Циљ предмета је да студентима омогући теоријска и практична знања, стицање вештина, способности и креативности, везаних за мерење концентрација и анализу утицаја загађујућих материја на параметре животне средине туристичких дестинација.			
<i>Исход предмета:</i> Студенти су оспособљени за разумевање, одлучивање и предузимање мера заштите у условима који могу угрозити животну средину на туристичким дестинацијама.			
<i>Садржај предмета:</i>			
Теоријска настава: 1. Специфичности анализе узорака животне средине. 2. Мерни инструменти и методе мерења 3. Анализа загађујућих материја у води: узорковање, конзервирање узорка и припрема узорка за анализу; одређивање садржаја неорганских загађујућих материја у води – класичне, спектроскопске и електрохемијске методе хемијске анализе; 4. Анализа загађујућих материја у ваздуху: узорковање ваздуха; калибрација; хемијска анализа загађујућих материја у ваздуху – савремене методе анализе гасова и аеросола. 5. Анализа загађујућих материја у земљишту: методе узорковања зељишта; припрема узорка за анализу; растварање и секвенцијална екстракција; хемијска анализа узорака земљишта. 6. Теоријске основе физичких штетности: вибрација, бука, ултраљубичасто зрачење и UV индекс 7. Микроклиматски параметри: температура, влажност ваздуха, брзина ветра и животна средина			
Практична настава:			
1. Анализа узорака воде 2. Анализа узорка ваздуха: угљен-диоксида и азот-диоксида 3. Анализа узорка тла: садржај тешких метала атомском апсорпционом спектроскопијом 4. Експериментално мерење вибрација и буке 5. Мерење снаге ултраљубичастиг зрачења и UV индекса 6. Мерење температуре, влажности ваздуха, брзине ветра 7. Методологија избора оптималне варијанте поступка мерења и контроле			
2. <i>Литература:</i>			
1. Цвијан М., Екологија загађених средина, биоиндикатори и мониторинг, Београд, 2000. 2. DA Skoog, FJ Holler, SR Crouch, Introduction to instrumental analysis, 6th Ed. Brooks/Cole, 2006 3. S Ahuja, N. Jespersen, Modern Instrumental Analysis, Elsevier Science, 2006 4. Ј. Мишовић, Т. Аст : Инструменталне методе хемијске анализе, ТМФ, Београд, 1992.			
<i>Број часова активне наставе:</i> 60		<i>Теоријска настава:</i> 2 x 15	<i>Практична настава:</i> 2 x 15
<i>Методe извођења наставе:</i> 1. дијалoшка, 2. монолошка, 3. демонстрација практичног рада, 4. проучавање литературе			
<i>Оцена знања (максимални број поена 100)</i>			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>Поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>Поена</i>
<i>Активност у току предавања</i>	10	<i>Писмени испит</i>	20
<i>Практична настава</i>	10	<i>Усмени испит</i>	30
<i>Колоквијум-и</i>	20		
<i>Семинар-и</i>	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета: **Управљање ризиком и методе процене ризика**

[назад](#)

Студијски програм/студијски програми : Инжењерство заштите животне средине				
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије				
Назив предмета: Управљање ризиком и методе процене ризика				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Дробњак В. Радмила				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: нема				
Циљ предмета Основни циљ овог предмета је стицање знања за обављање послова процене ризика на радном месту, упознавање са методама процене ризика, законским директивама и међународним стандардима, мерама за управљање ризиком.				
Исход предмета Студенти могу да у пракси примене стечена знања из области безбедности и здравља на раду, извршавањем процене ризика радних места применом одговарајућих метода, као и да примене одговарајуће мере за управљање ризиком.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теорија ризика. Методе процене ризика. Систем управљања ризиком. Теорија управљања догађајима. Европске директиве и националне законске регулативе. Хармонизовани стандарди. Признате и примењене методе у савременој светској пракси везане за оцену ризика <i>Практична настава:</i> Вежбе. Процена ризика појединих радних места у одређеним предузећима.				
Литература 1. Дробњак Р., Дробњак П., Петровић В., Гемовић Б.: „Управљање ризиком и методе процене ризика”, Ужице, 2013. (уџбеник) 2. . Неда Јоцић: Безбедност и здравље на раду, Водич за процену и управљање ризиком, Нови сад 2008. 3. Приручник за процену ризика Европске агенције за безбедност и здравље на раду(Safety and health at work is everyone’s concern, Risk Assessment Tool, http://hwi.osha.europa.eu ; 4. Lee T. Ostrom, Cheryl A. Wilhelmsen, „Risk Assessment, Tools, Techniques and Their Applications“ eISBN: 9781118309605, USA, 2012.				
Број часова активне наставе 90				Остали часови 0
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
Методе извођења наставе Предавања, практичне вежбе, два колоквијума, консултације, писмени испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		50
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и	30		
семинар-и	10			

Табела 5.2 Спецификација предмета: Опасне материје и отпад

[назад](#)

Студијски програм/студијски програми : Туризам			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други ниво студија			
Назив предмета: Опасне материје и отпад			
Наставник: Предавања и вежбе: Трумбуловић - Бујић М. Љиљана			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Да студенте у току предавања и вежби упозна са техникама управљања и процесима модификације који подразумевају смањење извора настанка опасних материја, прераду у циљу издвајања корисних супстанци и одлагање отпада.			
Исход предмета Да студент постане оспособљен за организацију и планирање свих потребних активности у области заштите животне средине и да развије иновативни приступ у размишљању ради освајања нових технологија рециклаже.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање и начела управљања опасним отпадом, производња и промет опасних материја, начин поступања са отпаcima који имају својства опасних материја, услови које морају испуњавати правна лица и предузетници који врше промет и контролу опасних материја, производња и контрола опасних материја, превоз опасних материја у друмском и железничком саобраћају, експлозивне материје, запаљиве течности и гасови, закон о превозу опасних материја, нуклеарни и радиоактивни отпад, припрема отпада за одлагање, начини одлагања радиоактивног отпада, управљање медицинским отпадом, класификација медицинског отпада, утицај медицинског отпада на здравље људи и животну средину, руковање, методе третмана медицинског отпада, управљање фармацеутским отпадом, управљање опасним течним хемијским отпадом, управљање електронским отпадом. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Аудиторне вежбе (Стање припреме и прераде опасних материја у нашој земљи, одлагање и складиштење медицинског отпада, управљање отпадом у фармацеутској индустрији, рециклажа течног отпада, стратегије управљања отпадом, процедура процене, провере и методе минимизације отпада, методе смањења количине опасног отпада Израда пројектног задатка - метод рада на тексту, проучавање литературе, искуства из праксе.			
Литература 1. В. Ђукић: Основи и заштита животне средине, Универзитет у Бања Луци, Факултет здравствене неге, 2008. 2. М. Ђукановић: Спречавање загађења и стратегија управљања отпадом, ВТШ Нови Сад, 2005. 3. Закон о управљању отпадом 4. Љ. Трумбуловић Бујић: Опасне материје и отпад, писана предавања, ВПТШ Ужице, 2014. 5. Закон о превозу опасних материја			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 3 x 15 = 45	Вежбе: 3 x 15 = 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Дијалoшке, монолошке, демонстрацију практичног рада, метод рада на тексту, проучавање литературе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	10
колоквијум-и	30	
семинар-и	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета: Обновљиви извори енергије

[назад](#)

Студијски програм/студијски програми: Туризам			
Врста и ниво студија: специјалистичке струковне студије, други ниво студија			
Назив предмета: Обновљиви извори енергије			
Наставник: Ћетковић С. Милоје			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање са физичким основама процеса трансформације видова енергије. Студенти треба да стекну основна знања из постојећих потенцијала за експлоатацију обновљивих извора енергије, као и принципа рада и експлоатације обновљивих извора енергије. Они требају да се упознају са конкретним енергетским решењима за поједине туристичке дестинације у свету и да на основу тих решења уоче значај таквих решења за екотуризам и анализирају могућности за примену обновљивих извора енергије у нашим туристичким дестинацијама.			
Исход предмета: Након одслушаног и научног садржаја предмета студент треба да има развијене: - Опште способности : разумевање савремених токова енергетике у свету . - Предметно-специфичне способности : разумевање и усвајање општих принципа трансформације видова енергије; праћење савремених трендова у алтернативној енергетици, превасходно са приме-ном у туризму; праћење савремених токова у истраживању нових и обновљивих извора енергије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Енергетика као глобални проблем. Климатске промене. Утицаји и прилагођавање туристичких дестинација на климатске промене. Обновљиви извори енергије. Енергија водотокова. Сунчева енергија. Енергија ветра. Енергија плиме и осеке. Геотермална енергија. Енергија биоактивне масе. Енергетика и еколошки проблеми. Обновљиви извори енергије и еколошки туризам. Коришћење обновљивих извора енергије у субсектору туризма. Примена обновљивих извора енергије у неким туристичким дестинацијама. <i>Практична настава</i> Вежбе које прате садржаје предавања а изводе се у енергетским објектима који су на располагању на широј територији Ужица и Западне Србије (хидроелектране, топлана, диспечерски центар ЕПС). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе</i>			
Литература 1. Митић Д., <i>Енергија</i> , Универзитет у Нишу, Машински факултет, Ниш, 2008. 2. Гвозденац Д, Гвозденац-Урошевић Б, Накочичић-Смарагдакис Б, Обновљиви извори енергије, Факултет техничких наука, Нови Сад, 2010. 3. Радичевић Б, Актуелно стање обновљивих извора енергије, ЕТФ, Београд, 2009. 4. С. Shields, Renewable Energy Facts and Fantasies, 2GreenEnergy.com, дигитално издање, 2010.			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 3 x 15 = 45	Вежбе: 3 x 15 = 45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Метода усменог излагања, комбинована са методом графичких и мултимедијалних радова, као и методом семинарских радова, кроз фронтални, групни и индивидуални облик рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета: Екотуризам

[назад](#)

Студијски програм/студијски програми : Туризам				
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије				
Назив предмета: Екотуризам				
Наставник: Новаковић-Костић П. Радмила и Трумбуловић-Бујић М. Љиљана				
Статус предмета: Обавезан				
Број ЕСПБ: 7				
Услов: -				
Циљ предмета: Упознавање са заштићеним подручјима природе у Србији, као и са проблемима загађења и деградације животне средине и мерама смањења како би одрживи развој екотуризма позиционирао Србију на међународном туристичком тржишту као пожељну туристичку дестинацију очуваних и богатих природних и културних ресурса.				
Исход предмета: Овладавање научним и стручним знањима из области очуване и заштићене природе Србије уз стицање вештина неопходних за: уочавање и заштита деградираних простора, мере за њихо-ву ревитализацију у циљу формирања еколошких туристичких производа и итинерера, управљање парковима и другим заштићеним просторима, развој сеоског туризма Србије, управљање посетама у заштићеним просторима, укључивање становништва у органску пољопривредну производњу, домаћу радиност, развој приватног предузетништва, укључивање у пројекте одрживог екотуризма где туристи треба да доживе становништво, простор, природну и културну средину у изворном облику.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава:</i> Основни појмови екологије (значај екологије и одрживи развој), Животна средина као туристичка атракција, Утицај туризма на животну средину, Штетни утицаји туризма на животну средину, Деградација животне средине, Закон о заштити природе РС, национални паркови Србије, резерват биосфере Голија, рамсарска подручја Србије, резервати природе, паркови природе, предели изузетних одлика и лепоте, споменици природе, природна добра са историјским и културним карактеристикама, биљне и животињске врсте, развој сеоског и еко туризма, "тврди" и "меки" екотуризам, развој екодестинације, екоконачишта, програми и итинерери са дефинисаним активностима (планинарење, тематске шетње, бициклизам, посматрање природних феномена, птица, станишта дивљих животиња, брање шумских, лековитих плодова, печурака, сплаварење, рафтинг, роњење, исхрана производима природног и органског порекла), промоција екотуризма Србије и сарадња са организацијама и институцијама локалног, националног и међународног нивоа				
<i>Практична настава:</i> Вежбе се изводе кроз израду семинарских радова и презентација о екотуристичким дестинацијама Србије, уз обилазак терена са истраживачким радом				
Литература :				
Обавезна: 1. Љ.Трумбуловић Бујић: Екологија и туризам, ВПТШ Ужице, 2014.; 2. Љ. Трумбуловић Бујић: Извори загађења радне и животне средине, Савез инжењера Србије, 2011., Београд ;3. Р.Новаковић Костић: Туристичка географија Србије, аутор, Пентрејд, 2011.; 4. Hansruedi Muller, ''Туризам и екологија'', Масмедиа, 2004, Загреб				
Допунска: интернет сајтови екодестинација				
Број часова активне наставе 90				Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: Обилазак туристичких локалитета	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: ex cathedra; case study; дискусија одабраних тема; индивидуалне и групне презентације				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	50	Завршни испит	50	
активност у току предавања	10	писмени испит	-	
практична настава	10	Усмени испит	50	
Колоквијум-и	20		
семинар-и	10			